

Класификация чрез Бейс

Доц. д-р Ивайло Пенев

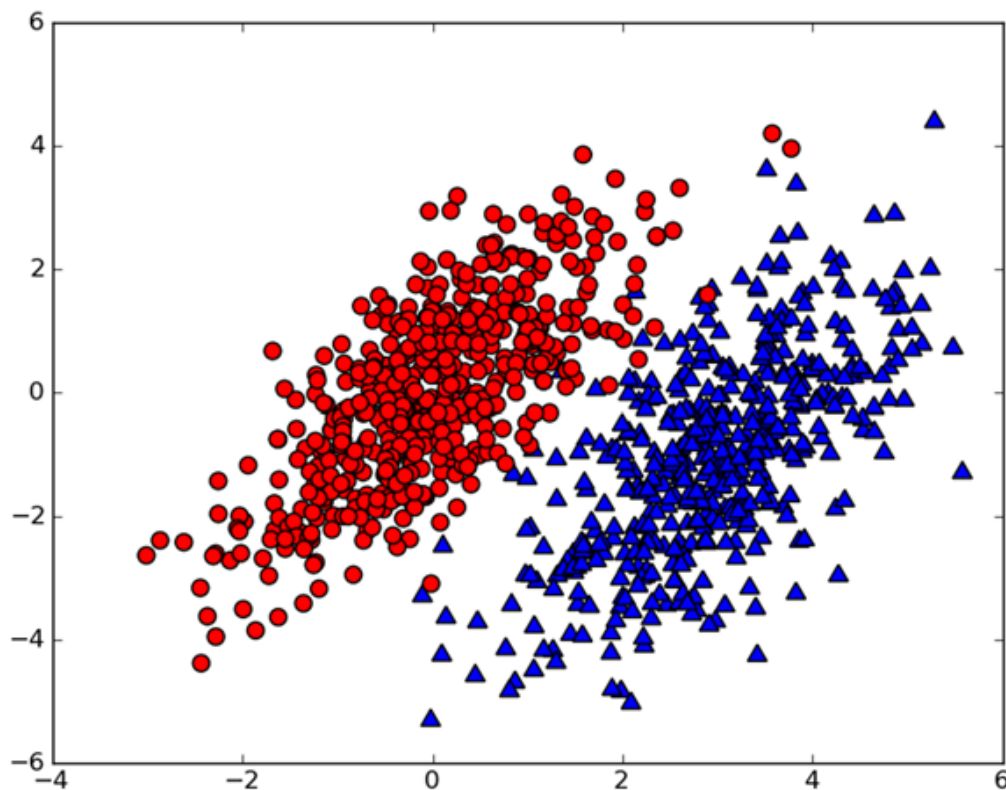
Кат. „Компютърни науки и
технологии“

Типични задачи

- Класификация на spam
  - Да предскажем дали даден email е spam
- Медицинска диагноза
  - По даден списък със симптоми да предскажем дали пациент боледува от болест X или не
- Прогноза за време
  - По дадени температура, влажност и др. да предскажем дали утре ще вали

Теория на Бейс при вземане на решения (Thomas Bayes)

- Имаме два класа данни $(x_1, y_1), (x_2, y_2), \dots, (x_n, y_n)$

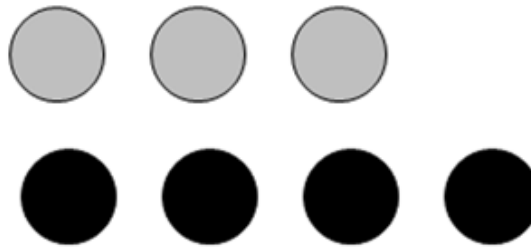

Теория на Бейс при вземане на решения

- $p_1(x,y)$ – вероятност елемент (x,y) да принадлежи на клас 1
- $p_2(x,y)$ – вероятност елемент (x,y) да принадлежи на клас 2
- Ако $p_1(x,y) > p_2(x,y)$, то (x,y) принадлежи на клас 1
- Ако $p_1(x,y) < p_2(x,y)$, то (x,y) принадлежи на клас 2

Вероятност

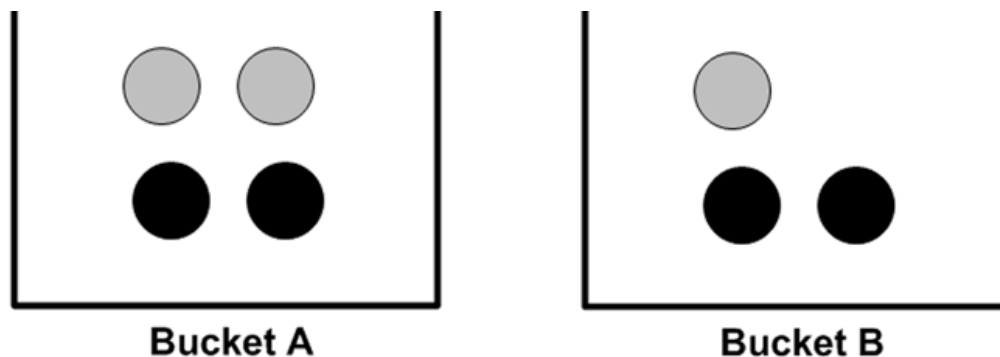
- Кофа със сиви и черни топки

- Вероятност да извадим сива топка от кофата – $P(\text{сива}) = \frac{\text{Брой сиви топки}}{\text{Брой топки}} = \frac{3}{7}$
- Вероятност да извадим черна топка от кофата – $P(\text{черна}) = \frac{\text{Брой черни топки}}{\text{Брой топки}} = \frac{4}{7}$

Условна вероятност (conditional probability)

- Нека топките са разпределени в две кофи – Bucket A и Bucket B

- Работим с **условни вероятности**
  - Вероятност да извадим сива топка от bucket B -
 $P(\text{сива}|\text{bucket B}) = \frac{1}{3}$
  - Вероятност да извадим сива топка от bucket A -
 $P(\text{сива}|\text{bucket A}) = \frac{2}{4}$

Изчисляване на условна вероятност

- $P(\text{сива} \mid \text{bucket } B) = \frac{P(\text{сива и } \text{bucket } B)}{P(\text{bucket } B)}$
- $P(\text{сива и } \text{bucket } B) = \frac{1}{7}$
- $P(\text{bucket } B) = \frac{3}{7}$
- $P(\text{сива} \mid \text{bucket } B) = \frac{P(\text{сива и } \text{bucket } B)}{P(\text{bucket } B)} = \frac{\frac{1}{7}}{\frac{3}{7}} = \frac{1}{3}$

Правило на Бейс за работа с условни вероятности

- Правилото трансформира вероятност $p(x|c)$ в $p(c|x)$:

$$p(c|x) = \frac{p(x|c)p(c)}{p(x)}$$

Класификация с условни вероятности

- $p(x, y|c_1)$ и $p(x, y|c_2)$ - вероятности елемент (x, y) да принадлежи на клас c_1, c_2
- $p(c_i|x, y) = \frac{p(x, y|c_i)p(c_i)}{p(x, y)}$
- **Правило на Бейс за класификация (Бейсов класификатор)**

Ако $p(c_1|x, y) > p(c_2|x, y) \Rightarrow (x, y) \in c_1$

Ако $p(c_1|x, y) < p(c_2|x, y) \Rightarrow (x, y) \in c_2$

Класификация на документи чрез наивен Бейс

- Класификация на документи – email, новини и др.
- Думи в документа – променливи (features)
- Наивен Бейс (Naïve Bayes) – разширение на Бейсовия класификатор – популярен алгоритъм за класификация

Допускания в алгоритъма наивен Бейс

1. Всички променливи са статистически независими – напр. в документ всяка дума може да се среща еднакво често в комбинация с всички други думи

2. Всички променливи са с еднаква важност

Тези допускания не са верни във всички случаи, напр.:

„вкусен бекон“ в рекламни съобщения се среща по-често от **„нездравословен бекон“**

Въпреки тези „наивни“ допускания алгоритъмът е ефективен за много практически задачи

Пример за класификация чрез наивен Бейс

- Класифицираме текстови съобщения като обидни (клас 1) или необидни (клас 0)
- Обучителни данни (training data set)

```
postingList=[  
    ['my', 'dog', 'has', 'flea', 'problems', 'help', 'please'],  
    ['maybe', 'not', 'take', 'him', 'to', 'dog', 'park', 'stupid'],  
    ['my', 'dalmation', 'is', 'so', 'cute', 'I', 'love', 'him'],  
    ['stop', 'posting', 'stupid', 'worthless', 'garbage'],  
    ['mr', 'licks', 'ate', 'my', 'steak', 'how', 'to', 'stop', 'him'],  
    ['quit', 'buying', 'worthless', 'dog', 'food', 'stupid']  
]  
classVec = [0,1,0,1,0,1] #1 - обидно, 0 – не е обидно
```

Обработване на текстово съобщение

- Създаваме речник с думи

```
>>myVocabList
```

```
['cute', 'love', 'help', 'garbage', 'quit', 'I', 'problems', 'is', 'park',  
'stop', 'flea', 'dalmation', 'licks', 'food', 'not', 'him', 'buying',  
'posting', 'has', 'worthless', 'ate', 'to', 'maybe', 'please', 'dog',  
'how', 'stupid', 'so', 'take', 'mr', 'steak', 'my']
```

- Проверяваме всички думи в даденото съобщение и формираме вектор. Ако думата присъства в речника, във вектора записваме 1, в противен случай 0. В резултат се получава вектор във вида:

```
[0, 0, 1, 0, 0, 0, 1, 0, 0, 0, 1, 0, 0, 0, 0, 0, 0, 0, 1, 0, 0, 0, 0, 1, 1,  
0, 0, 0, 0, 0, 0, 1]
```

Изчисляване на вероятности

- $p(c_i|w) = \frac{p(w|c_i)p(c_i)}{p(w)}$, където w – вектор с всички думи в речника
- Изчисляваме $p(c_1|w)$ и $p(c_2|w)$ и ги сравняваме
- Как изчисляваме $p(c_i|w)$?
  - $p(c_i)$ – брой срещания на клас i (обидно или необходимо съобщение)/общ брой съобщения
  - $p(w|c_i) = p(w_0, w_1, w_2, \dots, w_N|c_i) = p(w_0|c_i)p(w_1|c_i)p(w_2|c_i) \dots p(w_N|c_i)$ - поради наивното допускане за независимост на променливите (в случая думите в текста)

Функция за изчисляване на условни вероятности

Преброяваме броя на съобщенията във всеки клас

За всяко съобщение от обучителните данни:

За всеки клас:

Ако дадена сума се среща в съобщението->увеличаваме броя за тази дума

Увеличаваме броя на думите

За всеки клас:

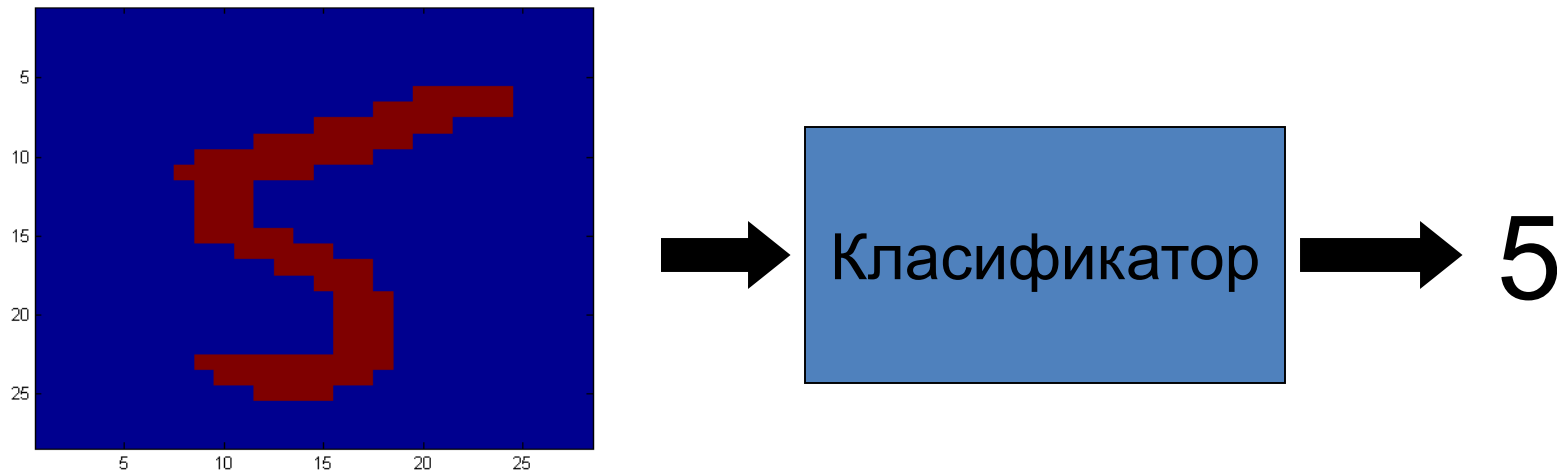
За всяка дума:

Разделяме броя на срещанията на думата в класа на общия брой на срещанията на думата (изчисляваме условна вероятност)

Връща условни вероятности за всеки клас

Друго приложение

- Разпознаване на ръкописна цифра

- $X_1, \dots, X_n \in \{0, 1\}$ (Черни/бели пиксели)
- $Y \in \{5, 6\}$ (Предсказваме дали цифрата е 5 или 6)

Бейсов класификатор

- За да изпълним класификацията, изчисляваме вероятност:

$$\arg \max_Y P(Y|X_1, \dots, X_n)$$

- (напр.: каква е вероятността изображение с дадени писели да изобразява цифрата 5?)

Бейсов класификатор

- Използваме правило на Бейс

$$P(Y|X_1, \dots, X_n) = \frac{P(X_1, \dots, X_n|Y)P(Y)}{P(X_1, \dots, X_n)}$$

Бейсов класификатор

- Прилагаме правилото при разпознаване на цифра:

$$P(Y = 5|X_1, \dots, X_n) = \frac{P(X_1, \dots, X_n|Y = 5)P(Y = 5)}{P(X_1, \dots, X_n|Y = 5)P(Y = 5) + P(X_1, \dots, X_n|Y = 6)P(Y = 6)}$$
$$P(Y = 6|X_1, \dots, X_n) = \frac{P(X_1, \dots, X_n|Y = 6)P(Y = 6)}{P(X_1, \dots, X_n|Y = 5)P(Y = 5) + P(X_1, \dots, X_n|Y = 6)P(Y = 6)}$$

- Изчисляваме горните две вероятности и класифицираме на база на по-голямата вероятност

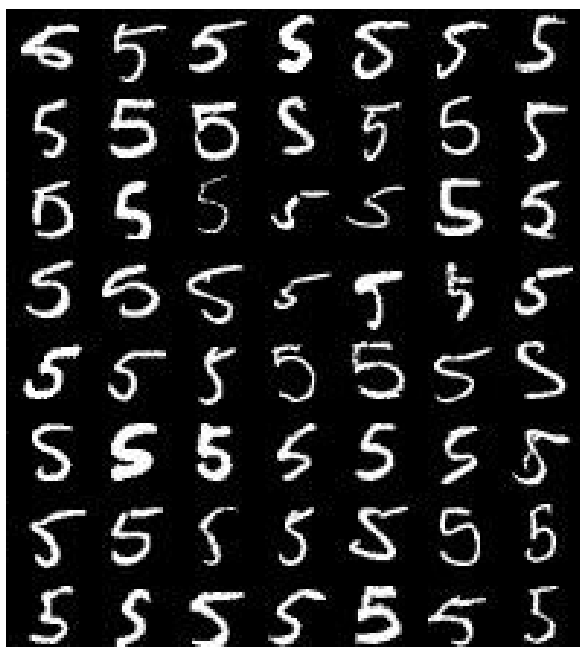
Наивно допускане при Бейс

- Допускаме, че всички променливи X са независими, т.е.:

$$P(X_1, \dots, X_n | Y) = \prod_{i=1}^n P(X_i | Y)$$

Обучение чрез наивен Бейс

- Обучение на Бейсовия класификатор с данни:

MNIST обучителни данни

Обучение на наивен Бейсов класификатор

- Обучение на наивен Бейсов класификатор:
  - Изчисляваме вероятността $P(Y=v)$ като брой обучителни данни, за които $Y=v$

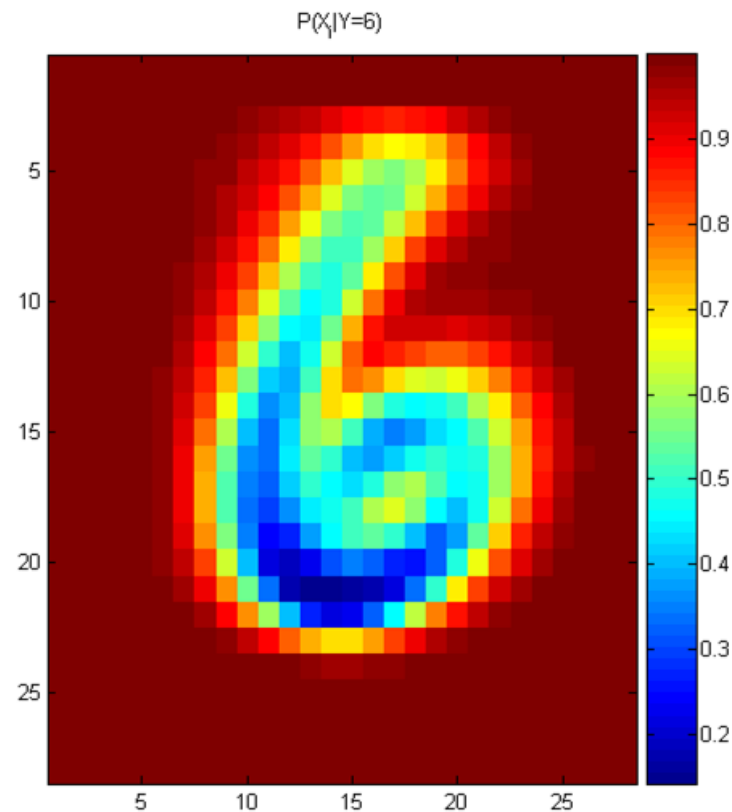
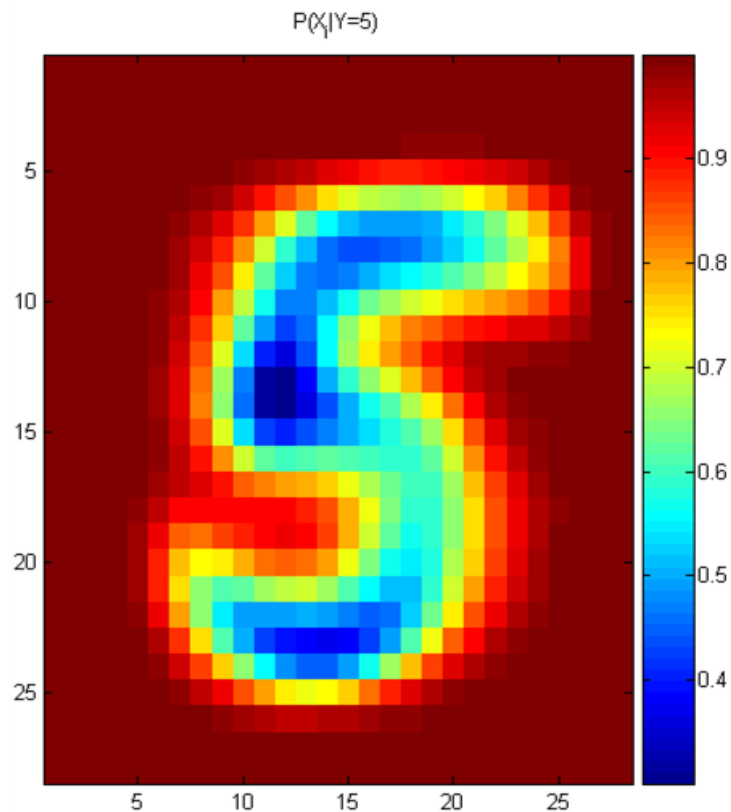
$$P(Y = v) = \frac{Count(Y = v)}{\# records}$$

- Оценяваме вероятността $P(X_i=u | Y=v)$ като брой обучителни данни, за които $Y=v$ при $X_i=u$

$$P(X_i = u | Y = v) = \frac{Count(X_i = u \wedge Y = v)}{Count(Y = v)}$$

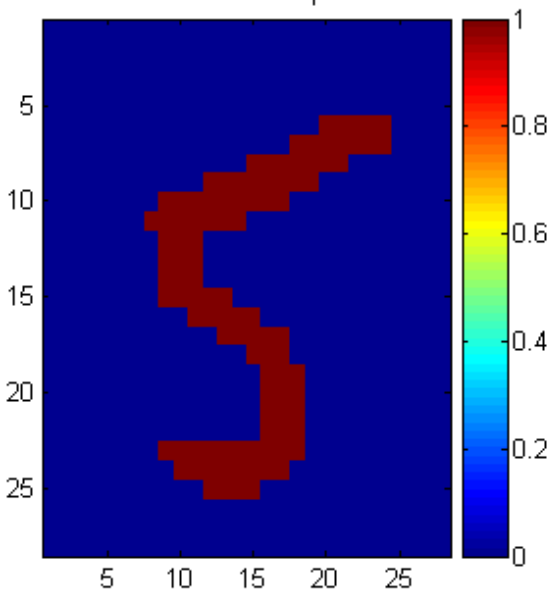
Обучение на наивен Бейсов класификатор

- В примера с ръкописните цифри обучението намира средните вероятности за разпознаване на цифра 5 и цифра 6

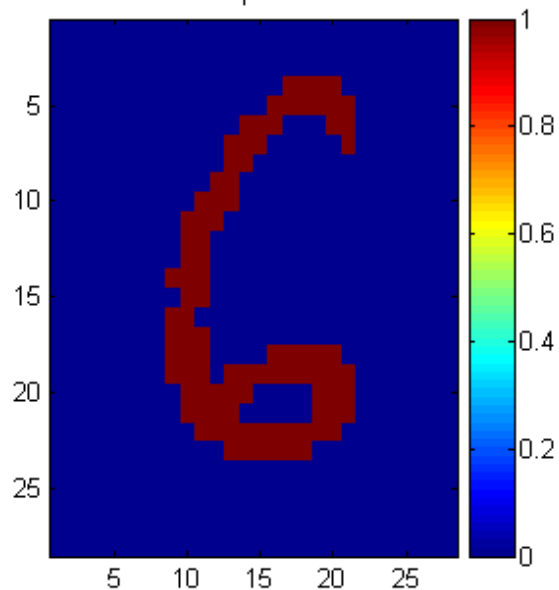

Класификация чрез Бейс

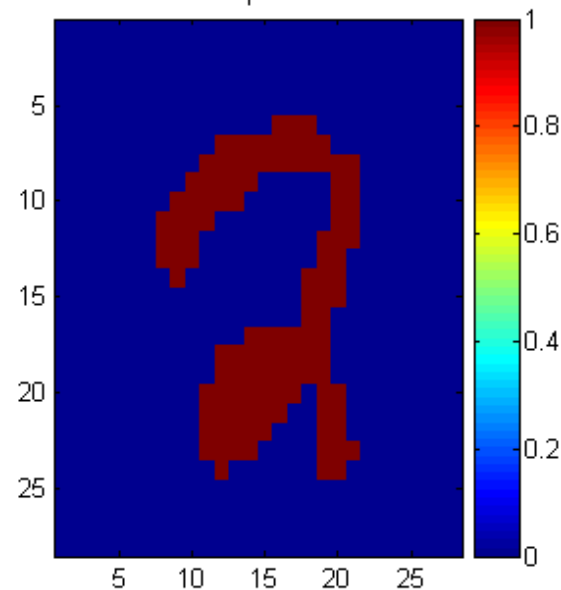
Prediction: 5 with prob 1

Prediction: 6 with prob 9.997968e-001

Prediction: 5 with prob 8.632034e-001

Обобщение

- Предимства на наивен Бейсов класификатор
  - Относително проста реализация
  - Обучаване с малко на брой данни
  - Бърз
- Недостатъци
  - Допускането за независимост на променливите
    - не е приложимо във всички случаи